

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
Факультет публічного управління
Кафедра філософії, соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення кафедри філософії, соціально-гуманітарних
наук та фізичного виховання

«29» серпня 2024 року,

протокол № 1.

Завідувач кафедри, доктор філософських наук, професор

Леонід ВИГОВСЬКИЙ

«29» серпня 2024 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ЕКОЛОГІЯ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за заочною формою навчання

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри філософії, соціально-
гуманітарних наук та фізичного виховання,
кандидатка біологічних наук, доцентка

Тетяна ВИГОВСЬКА

«29» серпня 2024 року

ПОГОДЖЕНО:

Деканеса факультету публічного
управління, кандидатка наук з державного
управління, доцентка

Тетяна ПІДПІСНА

«29» серпня 2024 року

Освітньо-професійна програма «Бакалавр публічного управління та адміністрування»
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування
<https://univer.km.ua/pro-universytet/fakultety/fakultet-publicnoho-upravlinnya>)

Назва навчальної дисципліни	ЕКОЛОГІЯ
Викладач/Викладачка	Лекції, семінарські заняття, консультації: Виговська Тетяна Вікторівна (http://www.univer.km.ua/kafedra.php?kafid=16&w=sklad), доцентка кафедри філософії, соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання, кандидатка біологічних наук, доцентка.
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Електронна адреса: t_vyhovskaya@univer.km.ua Профіль у соціальних мережах ORCID: https://orcid.org/0000-0002-8281-5347 Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=Dox2NHAAAAAJ
Інформаційні ресурси	Код для приєднання в Google клас «_____»: _____. Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус № 4, вул. Проскурівська, 57, ауд. 217. Виговська Тетяна Вікторівна: вівторок з 15.00 до 16.20; Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до заліку: напередодні заліку згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності: ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК 2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. Спеціальні (фахові) компетентності: СК 1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.
--	--

	СК 3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.			
Програмні результати навчання	ПР 1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства. ПР 6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування. ПР 7. Уміти організовувати та брати участь у волонтерських/культурноосвітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції. ПР 11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формувати рекомендації в межах своєї компетенції. ПР 16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.			
Місце дисципліни в логічній схемі	Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 1-й, семестр – 2-й. Супутні навчальні дисципліни: «Фізичне виховання», «Екологія людини». Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін: «Безпека життєдіяльності та цивільний захист», «Національна та громадська безпека», «Основи охорони праці в галузі», «Екологічний менеджмент», «Екологічний аудит».			
Обсяг навчальної дисципліни	4,0 кредити ЕКТС / 120 годин, у тому числі самостійної роботи – 102 години, лекційних – 10 годин, семінарських – 8 годин.			
Форма навчання	Заочна.			
Мова викладання	Українська.			
Формат вивчення навчальної дисципліни	Офлайн/онлайн: семінарські заняття, консультації, залік. Онлайн/офлайн: лекції, консультації. Для осіб з особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.			
Зміст навчальної дисципліни	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Завдання	Максимальна кількість балів
	1/1/12	Тема 1. Предмет, завдання та функції курсу «Екологія».	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Тести, ситуативні завдання.	Лекція – 0,625 Семінарське заняття – 5 СРС – 5
	2/1/13	Тема 2. Теоретичні основи загальної екології.	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Тести, ситуативні завдання.	Лекція – 0,625 Семінарське заняття – 5 СРС – 5
	2/1/13	Тема 3. Екологія людини.	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань.	Лекція – 0,625 Семінарське заняття – 5 СРС – 5

			Тести, ситуативні завдання.	
	1/1/12	Тема 4. Науково-технічний прогрес і тенденції змін біосфери.	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Тести, ситуативні завдання.	Лекція – 0,625 Семінарське заняття – 5 СРС – 5
	1/1/13	Тема 5. Основи економіки природо-користування.	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Тести, ситуативні завдання.	Лекція – 0,625 Семінарське заняття – 5 СРС – 5
	1/1/13	Тема 6. Сучасні проблеми природокористування в Україні.	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Тести, ситуативні завдання.	Лекція – 0,625 Семінарське заняття – 5 СРС – 5
	1/1/13	Тема 7. Управління, організація і контроль охорони навколишнього природного середовища.	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Тести, ситуативні завдання.	Лекція – 0,625 Семінарське заняття – 5 СРС – 5
	1/1/13	Тема 8. Міжнародне співробітництво в галузі охорони довкілля та правове регулювання раціонального природо-користування.	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Тести, ситуативні завдання.	Лекція – 0,625 Семінарське заняття – 5 СРС – 5
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	<i>1. Нормативно-правові акти</i> 1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. Київ: Українська правнича фундація, 1996. 127 с. 2. Екологія і закон. Екологічне законодавство України: в 2 т. / За ред. В.І. Андрейцева. Київ: Юрінком Інтер, 1997. Т. 1 704 с. Т.2. 576 с. 3. Про охорону навколишнього середовища: Закон України від 19.03.2009 року № 30 ВР. ВВР України. 2000. № 30 (із змінами та доповненнями). 4. Про екологічну експертизу: Закон України від 09.02.1995 року, № 8. ВВР України. 1995. № 8 (із змінами та доповненнями). <i>2. Основні джерела</i> 1. Бобильов Ю.П. Екологія: базовий підручник для студентів ВНЗ. Харків: Фоліо, 2014. 672 с. 2. Васюкова Г.Т., Ярошева О.І. Екологія: підручник. Київ: Кондор, 2018. 524 с. 3. Гончаренко М.С., Бойчук Ю.Д. Екологія людини: навчальний посібник. Київ: Університетська книга, 2023. 400 с. 4. Мягченко О.П. Основи екології: підручник Київ: Центр учбової			

	літератури, 2019. 312 с. 5. Мальований М.С., Леськів Г.З. Екологія та збалансоване природокористування. Київ: Гельветика, 2019. 316 с. 6. Соломенко Л.І., Боголюбов В.М., Волох А.М. Загальна екологія: підручник; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. 2-ге вид, випр. і допов. Херсон: Олді-Плюс, 2018. 351 с. 7. Соломенко Л.І. Екологія людини: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 120 с. 8. Юглічек Л.С., Виговська Т.В. Екологічна мережа Хмельниччини: монографія. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2012. 96 с. <i>3. Допоміжні джерела</i> 1. Барановський В.А. Екологічний атлас України. Київ: Географіка, 2000. 42 с. 2. Виговська Т.В., Виговський Л.А. Громадські екологічні організації як суттєвий чинник формування та підвищення рівня екологічної культури громадян. <i>Збірник тез V Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні напрями соціально-економічного розвитку держави в умовах глобалізації»</i> (м. Хмельницький, 21–22 січня 2022 року); за заг. ред. докт. екон. наук, проф. Синчака В.П. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. С. 37–49. 3. Виговська Т.В., Виговський Л.А. Екоетика як чинник подолання екологічної кризи. <i>Матеріали п'ятого міжнародного симпозіуму «Освіта і здоров'я підрастаючого покоління»: зб. наук. праць / За ред. Білик В.Г. Вип. 5.</i> Київ: Алатон, 2023. С. 34–37. 4. Виговська Т.В., Виговський Л.А. Екотуризм як засіб формування екологічної свідомості та культури особистості. <i>Університетські наукові записки.</i> Хмельницький: ХУУП імені Леоніда Юзькова, 2021. № 3 (81). С. 8–22. 5. Загальна гігієна з основами екології: підручник / за ред. В.А. Кондратюка. Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. 592 с. 6. Екологія. Охорона природи: словник-довідник / М.М. Мусієнко та ін. Київ: Товариство «Знання», КОО, 2002. 550 с. 7. Сафронов Т.А. Екологічні основи природокористування: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Львів: Новий Світ –2000, 2010. 248 с. 8. Екологічна енциклопедія: у 3 т. Київ: ТОВ «Центр екологічної освіти та інформації», 2008. 9. Шмандій В.М., Солошич І.О. Управління природоохоронною діяльністю: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 296 с. <i>4. Інформаційні ресурси</i> 1. http://www.ecoleague.net – Всеукраїнська екологічна ліга (ВЕЛ) 2. http://www.ecoleague.net – Екологічний вісник ВЕЛ 3. http://www.menr.gov.ua- Міністерство екології та природних ресурсів. 4. http://www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики
Методи навчання та форми поточного контролю	<i>Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Екологія» (розміщені у бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))</i> Під час лекційних занять застосовуються: 1) традиційний усний виклад змісту теми;

	2) створення проблемних ситуацій; 3) слайдова презентація; 4) експрес-опитування, діалог, дискусія; 5) методи активного слухання та методи зворотного зв'язку. На семінарських та практичних заняттях застосовуються: 1) дискусійне обговорення проблемних питань; 2) проведення навчальних занять із застосуванням сучасних інформаційних технологій; 3) методи активного слухання, диференціації та методи рефлексії. Поточний контроль знань аспірантів з навчальної дисципліни може проводитися у формах: 1) усне або електронне (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу; 2) усне або електронне (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях; 3) виконання практичних завдань із застосуванням сучасних інформаційних технологій; 4) захист підготовленої презентації.
Політика щодо дедалайнів та перескладання	Перескладання лекцій та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 05.07.2016 р., протокол № 16, введеним в дію наказом від 08.06.2016 р. № 359/16 (в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, з 01 вересня 2020 року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312/20) (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta). Перескладання лекцій: виконання завдання за темою пропущеної лекції. Перескладання семінарських занять на консультації.
Підсумковий контроль	Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «Екологія» в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php).
Критерії оцінювання	1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, затверджене рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол № 14, введене в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17, зі змінами від 2020 року (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta). 2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права, введене в дію наказом від 19.02.2019 р. № 74/19 (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta).
Порядок отримання додаткових балів	Студент може отримати додаткові бали за участь у: конкурсі, науково-практичній конференції, тренінгу, турнірі, брейн-рингу тощо, за публікацію наукової статті за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною.
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету (https://univer.km.ua/pro-universytet/etyka-akademichna-dobrochesnist-ta-antykoruptsiyna-polityka/akademichna-dobrochesnist).
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від

	27.05.2020 р. № 201/20 (https://www.univer.km.ua/sites/default/files/Вакант%20пос/Акад%20доброч/Етичний_kodeks.pdf).
Зворотній зв'язок	1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань здобувачів вищої освіти, що проводяться в університеті.

Обліковий обсяг – 0,28 ум. др. арк.